

skjønne, at der er nogen Grund for Thinget til at komme ind paa dette omstændelige og vidt-løftige Spørgsmaal, og det af den simple Grund, at dette Spørgsmaal ikke kan finde sin retlige Afgjørelse her i Thinget i Forbindelse med denne Sag, men kun kan afgjøres ved en Rigsretssag. Men nu er det Folkethinget, hvormed den Myndighed tilkommer, naar det maatte finde, at der er Grund til at antage, at der er flet Brud paa Forfatningen, da at gribe til det Middel, som Grundloven har hjemlet til at værne om Forfatningen, nemlig Anlæggelse af en Rigsretssag. Nu har Loven af 12te April 1877 været forelagt Folkethinget til Beslutning i Efteraaret 1877. Det nævnte Thing har derved faaet den i Grundloven hjemlede Anledning til at tage under Overveieelse, hvorvidt det vilde anlægge Rigsretssag i Anledning af Lovens Tilblivelse, og naar Folkethinget ikke har anlagt Rigsretssag, ligger det jo nær at antage, at Folkethinget ikke har fundet, at der var tilstrækkelig Anledning til at gjøre dette. Men i saa Fald er der endnu mindre Grund for Landstinget til ved nærværende Sags Behandling at inklade sig paa Spørgsmaalet om den foreløbige Bevillingslovs Grundlovsmedholdelighed. — Inden jeg forlader dette Punkt, skal jeg tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til en enkelt Sætning, som forekommer i Mindretallets Betænkning. Mindretallet siger, at det ikke kan skjønne rettere, end at Regjeringen ved Udfærdigelsen af den provisoriske Lov af 12te April 1877 har foretaget en grundlovsstridig Handling. Det staar naturligvis Mindretallet fuldstændig frit for at have denne Anstuelse, og der er jo som bekendt adskillige Andre, der ogsaa have den. Men dertil spjær Mindretallet en Sætning, der lyder saaledes, at det deri veed sig i fuld Samstemning med det sandhedselskende og grundlovstro danske Folk. I denne Sætning ligger altsaa, at de, som ikke dele Mindretallets Anstuelse om den provisoriske Finantslov, ikke kunne anses for at være sandhedselskende eller grundlovstro. Jeg tror nu, at denne Sætning ikke har saa stort at sige. Jeg tror, at i Grunden er det ikke Andet end en rhetorisk Brydelse, som man har syntes kunde se godt ud i Betænkningen. Skulde den imidlertid have større Betydning, skulde det virkelig være Mindretallets Mening — nu, snart paa tredje Aar efter, at den midlertidige Bevillingslov udkom, nu da Lidenstaberne dog maa antages at være komne til Ro — at dette Spørgsmaal, som har været saa meget omtvistet, i Virkeligheden er saa klart, at en anden Opfattelse end den, Mindretallet nævner, umulig lader sig forene med Sandhedskjærlighed og Grundlovstrofast, ja, saa kan jeg ikke sige Andet, end at det vidner om en saadan Lidenstabelighed hos Mindretallet, at det selv er alt Andet end istand til at danne sig en begrundet Mening om det foreliggende Spørgsmaal. —

Ligesom Udvalgets Flertal har ment ikke at burde inklade sig paa Spørgsmaalet om den foreløbige Bevillingslovs Grundlovsmedholdelighed, saaledes har det ogsaa troet ikke at burde gaae ind paa en Underfølgelse af, hvilke de Omstændigheder vare, der førte til den Situation, af hvilken den foreløbige Finantslov fremgik. Ved at gaa ind paa dette Spørgsmaal vilde man komme til at rippe op i de gjenfaldige Bestyrligheder, hvorpaa hint Aar var saa rigt. Jeg haaber imidlertid, at man kan betragte hele dette Spørgsmaal som overgivet til Historiens Domstol, saa at det ikke skal være fornødent under denne Sags Behandling at komme ind paa det. — Mindretallet har anstillet nogle Betragtninger om, hvorvidt Regjeringen, dengang Arbejdet paa Finantslovens Tilveiebringelse var strandet, havde en anden Vej at gaa end den, som den gik, for at opretholde Statsstyrelsens uforstyrrede Gang, hvorvidt Ministeriet var pligtigt til at benytte denne anden Vej, og hvorvidt det kan antages, at Ministeriet ved at slaa ind paa den kunde føre Sagen igennem. Udvalgets Flertal har heller ikke troet at burde inklade sig herpaa, thi man vilde da komme dybt ind paa, hvad der i de nærmeste Maaneder forud var foregaaet mellem Regjeringen og Folkethinget og mellem Landstinget og Folkethinget, altsaa netop komme ind paa det, hvorom jeg nys bemærkede, at det vistnok vilde være heldigt, om man lod den Sag ligge. — Udvalgets Flertal har derfor taget sit Udgangspunkt fra det historisk Givne, saaledes som dette stillede sig i Foraaret 1877, altsaa derfor, at den Forudsætning, fra hvilken Grundloven er gaaet ud, at Rigsdagens to Afdelinger altid vilde kunne enes om en Finantslovs Tilblivelse, var glippet, at man derfor stod ved den 1ste April uden at have nogen Finantslov for det kommende Finantsaar, og vel at mærke ikke saaledes, som det ofte har været Tilfældet, at man har staaet ved den 1ste April uden nogen Finantslov, fordi Finantslovbehandlingen ikke var tilende, men fordi det havde vist sig, at Lovgivningsfaktorerne vare saa uenige, at de ikke kunde enes om en Finantslov, at det derfor maatte være Bliot for Regjeringen for at forhindre, at Statsstyrelsen gik istaa, at sørge for Tilveiebringelsen af en extraordinær Hjemmel for Afholdelsen af Udgifterne, at Regjeringen til den Ende foranledigede i Genhold til Grundlovens § 25 Udgivelsen af en foreløbig Bevillingslov, som traadte i Kraft fra den Dag, da den midlertidige Finantslov af 3die Marts 1877 tabte sin Kraft, nemlig den 16de April, at denne foreløbige Bevillingslov var Norm for den finantsielle Styrelse, indtil der den 7de November blev negtet den Overgang til 2den Behandling, at derpaa emanerede under 8de November en ny midlertidig Finantslov, som indeholdt Hjemmel for Udgifternes Afholdelse, indtil der maatte komme en endelig Finantslov for Aaret, dog ikke udover den 30te December, at